



Inspectie van het Onderwijs  
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap*

## ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

### **Sg. Nieuw-West, Calvin met Junior College VMBOK**

Plaats : Amsterdam  
BRIN nummer : 17HB|C1  
BRIN nummer : 17HB|06|VMBOK  
Onderzoeksnummer : 287078  
Datum onderzoek : 9 maart 2016  
Datum vaststelling : 15 april 2016



## 1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 16 december 2015 en 9 maart 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op de afdeling vmbo-k van het Calvin College om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

### **Aanleiding**

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 9 oktober 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten op het Calvin College. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 13 februari 2015. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en of de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, voeren we nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uit.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

### **Toezichthistorie**

Tijdens het kwaliteitsonderzoek op 9 oktober 2014 is de kwaliteit van het onderwijs op het Calvin College als zwak beoordeeld. De school kwam onder geïntensiveerd toezicht te staan. De school stelde een verbeterplan op en de inspectie een toezichtplan, waarin de afspraken staan en een tijdpad. Op 12 juni 2015 vond een voortgangsgesprek plaats. De conclusie was dat het Calvin College had voldaan aan de afspraken uit het toezichtplan. Vanwege de aanstaande verhuizing naar het nieuwe gebouw, werd het toezichtplan aangepast. Dat betekent dat het tussentijds kwaliteitsonderzoek (TKO) dat gepland stond in oktober 2015 werd verzet naar december 2015. Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering werd verschoven van december 2015 naar het tweede kwartaal 2016.

Op 16 december 2015 vond het TKO plaats. Tijdens dit onderzoek bleek dat de ontwikkeling, ondanks de verhuizing, gestaag was voortgezet en wij konden

constateren dat het de school wederom gelukt was te voldoen aan de afspraken uit het toezichtplan. Na intern beraad en overleg met de school is besloten, na aanvullende lesbezoeken in 2016, het TKO om te zetten in een afsluitend onderzoek naar kwaliteitsverbetering (OKV).

### **Onderzoeksopzet**

Het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering bestaat uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het management, leraren, zorgcoördinatoren, mentoren en leerlingen.
- Aan het eind van het schoolbezoek in december 2015 heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie.
- Daarnaast hebben wij een afzonderlijk gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van het bestuur.
- De terugkoppeling heeft plaatsgevonden op 9 maart 2016 met de directie en bestuur.

Tijdens het onderzoek hebben wij indicatoren van de volgende aspecten beoordeeld: opbrengsten, onderwijsproces, didactisch handelen en kwaliteitszorg. Omdat het een afsluitend kwaliteitsonderzoek betreft, zijn alle indicatoren uit het kwaliteitsonderzoek en het toezichtplan bij dit onderzoek betrokken. Het betreft de indicatoren: 3.4, 3.5, 3.7, 3.9 en 11.3.

Gegevens uit zelfevaluatiedocumenten zijn voor ons aanleiding geweest om oordelen op de volgende kernindicatoren alleen te verifiëren: leerstofaanbod.

### **Opbouw rapport**

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

## 2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering zoals wij hebben uitgevoerd, heeft tot doel om te beoordelen of de kwaliteit van het onderwijs weer van voldoende niveau is en of aan alle afspraken is voldaan die in het toezichtplan zijn vastgelegd.

Onze conclusie voor de afdeling vmbo-k van het Calvin College is als volgt:

### **Kwaliteit**

Wij kennen aan de afdeling vmbo-k van het Calvin College het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

### **Naleving**

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd. Het betreft onderdelen die moeten worden opgenomen in de schoolgids, nl. het vermelden bij welk samenwerkingsverband (het bestuur van) de school is aangesloten.

### 3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit van de onderzochte aspecten zijn gekomen. Eerst ziet u het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

#### 3.1. Algemeen Beeld

Het Calvijn College is een vmbo-school in Amsterdam-West. De school heeft ongeveer 550 leerlingen, van wie zo'n 300 leerlingen op de kaderafdeling. De leerlingpopulatie is een afspiegeling van de wijk. Het overgrote deel van de leerlingen heeft een Marokkaanse of Turkse achtergrond. Dat geldt tevens voor een groot deel van de docenten en het ondersteuningsteam. Het team geeft blijk van een grote betrokkenheid bij de leerlingen en fungeert zodanig als rolmodel voor hen. Onlangs is het nieuwe schoolgebouw betrokken. Door de inspraak die de school had op de vormgeving, past dit gebouw vele malen beter bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen dan het oude gebouw. Dit alles heeft duidelijk een positieve weerslag op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs op het Calvijn College.

Het Calvijn College afdeling vmbo kaderberoepsgerichte leerweg krijgt het basisarrangement vanwege voldoende opbrengsten, onderwijsproces en kwaliteitszorg. Verbeteringen zijn nog mogelijk en noodzakelijk. De eindexamenresultaten liggen nog onder het landelijk gemiddelde. In het onderwijsproces is de basiskwaliteit op orde. Door het opbrengstgericht werken verder te ontwikkelen zal de school beter kunnen inzetten op haar ambitie om ook de differentiatievaardigheden van de leraren op een hoger plan te brengen. De ontwikkeling van de school is nog dermate pril dat de indicator die gaat over de borging van de kwaliteit van het onderwijsproces nog als onvoldoende is beoordeeld.

#### 3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

<b>De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.2	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-k.			•		
1.3.2	De leerlingen van de opleiding vmbo-k behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.		•			
1.4.2	Bij de opleiding vmbo-k zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

<b>De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
3.4	De school heeft een aanbod voor de referentieniveaus taal dat past bij alle leerlingen.			•	
3.5	De school heeft een aanbod voor de referentieniveaus rekenen dat past bij alle leerlingen.			•	
3.7	De school heeft een specifiek aanbod om de sociale en maatschappelijk competenties van leerlingen te ontwikkelen passend bij de wettelijke voorschriften.				•
3.9	Het aanbod is afgestemd op het vervolgonderwijs of de beroepspraktijk.			•	

<b>De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

<b>Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	

<b>Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	

<b>De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.			•	
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

<b>De school draagt bij aan een adequate overgang van (zorg)leerlingen van aanleverende en naar vervolgscholen en vervult haar rol in de zorgketen</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
11.3	De school bereidt de leerlingen en de ouders/verzorgers voor op de vervolgopleiding/arbeidsmarkt.			•	

<b>De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

<b>De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				•
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

<b>Nalevingsindicatoren 2013</b>		<b>ja</b>	<b>nee</b>
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	



Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de onderzochte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).	•	

### 3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: kwaliteitsverbetering van het onderwijsproces, kwaliteitsverbetering in relatie tot de ondersteuning en begeleiding, kwaliteitszorg en verbetering van de onderwijsresultaten.

#### *Kwaliteitsverbetering van het onderwijsproces*

De lessen voldoen aan basiskwaliteit. Op twee onderdelen heeft de school zich verbeterd. De meeste leraren zorgen er nu voor dat de leerlingen efficiënt gebruik maken van de beschikbare onderwijstijd. Er gaat nog steeds tijd verloren aan ordeverstoringen maar in de meeste lessen blijft dit binnen acceptabele grenzen. Tevens betrekken de meeste leraren de leerlingen nu in voldoende mate bij de lesactiviteiten, vooral door gebruik te maken van activerende werkvormen en digitale hulpmiddelen. Het positieve oordeel over deze twee onderdelen betekent niet dat verdere verbetering niet meer nodig is. Juist voor deze leerlingen is het van belang de onderwijstijd in alle lessen zo effectief mogelijk te benutten. Goed klassenmanagement is hiertoe de sleutel. Daarnaast vergroot het de effectiviteit van de lessen als alle leerlingen voortdurend actief betrokken zijn bij de lessen. Boeiende lesopeningen, uitdagende vragen en gedifferentieerde opdrachten kunnen hier verder aan bijdragen. Enkele leraren lieten tijdens het inspectiebezoek hiervan al goede voorbeelden zien.

#### *Kwaliteitsverbetering in relatie tot de ondersteuning en begeleiding,*

Tijdens het kwaliteitsonderzoek in 2014 beoordeelden wij de ondersteuning en begeleiding als adequaat maar ook nog wat kwetsbaar. In het verbetertraject is daarom ook blijvende aandacht geweest voor het versterken van de zorgstructuur, gericht op het bestrijden van achterstanden. Er wordt structureel gewerkt met landelijk genormeerde toetsen voor de kernvakken. De verkregen gegevens worden vervolgens geanalyseerd op school- groeps-, docent- en individueel leerlingniveau. Deze gegevens worden nog niet ingezet om differentiatie vorm te geven. Dat is wel de ambitie van het zorgteam en de schoolleiding. Alle leerlingen beschikken over een ontwikkelingsperspectief. Als de school de data uit de toetsen en de ambitie in het ontwikkelingsperspectief in samenhang met elkaar zal kunnen verbinden, kan werkelijk 'op maat' onderwijs

geboden kunnen worden op het Calvijn College passend bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

#### *Kwaliteitszorg*

Binnen het aspect kwaliteitszorg zien wij dat de school haar verbeteractiviteiten steeds meer richt op een duurzame kwaliteitsverbetering. Ook in 2015-2016 zijn de beleidsvoornemens vastgelegd in een Calvijn Resultaten en Activiteiten Plan (CRAP). Het CRAP is het uitgangspunt voor ieder team om een Team Resultaten en Activiteiten Plan (TRAP) op te stellen. Nieuw is dat ook de secties een Sectie Resultaten en Activiteiten Plan (SRAP) op stellen. Op deze wijze wil de schoolleiding waarborgen dat de beleidsvoornemens ook daadwerkelijk terug te zien zijn op de werkvloer.

De plannen zijn nog van wisselende kwaliteit. Daarom worden de plannen stelselmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Zo zal het Calvijn College steeds beter kunnen worden in het sturen op die onderdelen van het onderwijs die er echt toe doen. Wij vinden de tijd van het verbetertraject nog te kort om de borging al als voldoende te kunnen beoordelen maar de ingezette weg lijkt succesvol genoeg om tot duurzame kwaliteitsverbetering en -borging te kunnen komen in de nabije toekomst.

#### *Verbetering van de onderwijsresultaten*

De onderwijsresultaten zijn weer van een voldoende niveau. Dat komt doordat de school een sterke verbetering heeft behaald op het bovenbouwrendement (van 56 procent in 2013 naar 88 procent in 2015). Dat betekent dat steeds meer leerlingen van het derde leerjaar tot hun eindexamen zonder zittenblijven hun diploma halen. Het onderbouwrendement is al jaren stabiel voldoende. Hetzelfde geldt voor het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen. Onvoldoende zijn nog de cijfers op het centraal examen waarbij het een aantal secties wel lukt om deze op een voldoende niveau te krijgen en andere niet. Door te werken met sectieverbeterplannen (SRAP) verwacht de schoolleiding ook de cijfers voor het centraal examen op het verwachte niveau te kunnen krijgen.